

Innst. 273 S

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget fra utenriks- og forsvarskomiteen

Dokument 8:52 S (2016–2017)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande, Ola Elvestuen, Iselin Nybø og André N. Skjelstad om offentlighet rundt land- maktstudien

Til Stortinget

Sammendrag

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen offentliggjøre forsvarssjefens landmaktutredning så snart denne er ferdig.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Svein Roald Hansen, lederen Anniken Huitfeldt, Marit Nybakk, Kåre Simensen og Jonas Gahr Støre, fra Høyre, Elin Rodum Agdestein, Elisabeth Vik Aspaker, Sylvi Graham, Øyvind Halleraker og Trond Helleland, fra Fremskrittspartiet, Harald T. Nesvik, Jørund Rytman og Christian Tybring-Gjedde, fra Kristelig Folkeparti, Knut Arild Hareide, fra Senterpartiet, Liv Signe Navarsete, fra Venstre, Trine Skei Grande, og fra Sosialistisk Venstreparti, Bård Vegar Solhjell, viser til representantforslag om offentlighet rundt landmaktutredningen, Dokument 8:52 S (2016–2017).

Komiteen viser til at Stortinget i innstillingen til langtidsplanen for Forsvaret Innst. 62 S (2016–2017), jf. Prop. 151 S (2015–2016), vedtok å gjennomføre en særskilt utredning av den fremtidige landmakten. Komiteen viser til at Stortinget la til grunn at regjeringen skulle komme tilbake til Stortinget med resultatet av studien og tilhørende forslag i Prop. 1 S (2017–2018).

Komiteen har merket seg at forslagsstillerne ser det som sentralt at offentlighet og prosesser som ble gjort i forbindelse med forsvarssjefens fagmilitære råd (FMR), videreføres i forbindelse med landmaktstudien. Komiteen registrerer at forslagsstillerne ber regjeringen offentliggjøre forsvarssjefens landmaktutredning så snart denne er ferdig.

Komiteen mener det er viktig at offentligheten har grunnlag til å fortsette en opplyst debatt om landmaktens videre utvikling, også før de endelige konklusjonene presenteres i forbindelse med statsbudsjettet i oktober. Komiteen er kjent med at arbeidsgruppen før sommeren vil publisere en rapport for å bidra til offentlig debatt om landmakten, og at det i den forbindelse også planlegges et større åpent informasjonsmøte. Komiteen støtter dette og mener det er viktig at denne rapporten gjøres tilgjengelig for offentligheten for å legge til rette for debatt også før oktober.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser videre til at arbeidsgruppen som er nedsatt av forsvarssjefen, har lagt opp til en åpen prosess, og at det er gjennomført åpne møter om arbeidet med utredningen og slik lagt til rette for en offentlig debatt om denne og den fremtidige innretningen av landmakten. Flertallet viser til svaret fra forsvarsministeren og har merket seg at utredningen som helhet ikke vil være ferdig før i oktober, og at resultatet

av utredningen vil bli lagt frem i forbindelse med statsbudsjettet.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti viser til at statsråd Ine M. Eriksen Søreide i mandatet for utredningen skisserer:

«Jeg ber derfor om at det legges opp til at offentligheten gis anledning til å følge med på framdriften i arbeidet og får mulighet til å gi innspill på ulike tema.»

Disse medlemmer mener regjeringen må offentliggjøre forsvarssjefens landmaktutredning så snart denne er ferdig. Dermed vil det være mulig å få en god offentlig debatt om landforsvarets fremtid i god tid før regjeringen fremmer sin innstilling til Stortinget i oktober 2017.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at selv om arbeidsgruppen som er nedsatt av forsvarssjefen, har lagt opp til å gjennomføre åpne møter om arbeidet med utredningen og slik sett har lagt til rette for en offentlig debatt om denne og den fremtidige innretningen av landmakten, er ikke dette det samme som en offentlig debatt om et fagmilitært forslag til en helhetlig strategi for fremtidens landmakt. Disse medlemmer mener det har svært høy verdi at man ikke kun diskuterer og gir innspill på ulike temaer hver for seg, men også ser de ulike valgene i sammenheng og vurderer ulike alternativer opp mot hverandre.

Disse medlemmer viser til svaret fra forsvarsministeren og at resultatet av utredningen vil bli lagt frem i forbindelse med statsbudsjettet. Disse medlemmer legger til grunn at hele det fagmilitære underlaget vil bli offentlig i den sammenheng, og ikke bare resultatet i form av regjeringens anbefaling.

Disse medlemmer mener det er allikevel er mulig for regjeringen å sørge for at den fagmilitære utredningen og de eventuelle delutredningene offentliggjøres etter hvert som de er ferdige, slik at offentligheten kan gjøre seg kjent med disse og ta stilling til dem underveis.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen offentliggjøre forsvarssjefens landmaktutredning og eventuelt de ulike delutredningene når disse er ferdige.»

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding I fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

Stortinget ber regjeringen offentliggjøre forsvarssjefens landmaktutredning og eventuelt de ulike delutredningene når disse er ferdige.

II

Dokument 8:52 S (2016–2017) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande, Ola Elvestuen, Iselin Nybø og André N. Skjelstad om offentlighet rundt landmaktstudien – vedlegges protokollen.

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 3. mai 2017

Anniken Huitfeldt

leder

Elisabeth Vik Aspaker

ordfører

VEDLEGG**Brev fra Forsvarsdepartementet v/statsråd Ine Eriksen Søreide til utenriks- og forsvarskomiteen, datert 29. mars 2017****Svar på representantforslag 52 S (2016-2017)**

Jeg viser til brev fra leder av utenriks- og forsvarskomiteen (UFK) Anniken Huitfeldt av 14. mars 2017. I brevet anmodes det om departementets uttalelse til representantforslag Dokument 8:52 S (2016–2017), hvor stortingsrepresentantene Trine Skei Grande, Ola Elvestuen, Iselin Nybø og Andre N. Skjelstad har fremmet representantforslag om offentlighet rundt landmaktutredningen.

For å gi offentligheten anledning til å følge fremdriften i arbeidet og mulighet til å gi innspill, er det lagt til rette for utstrakt informasjon og åpenhet underveis i prosessen. Informasjon legges fortløpende ut på internett (forsvaret.no), og det gjennomføres en rekke møter og debatter med ulike interessenter. Tilbakemeldingene på dette er gode, og arbeidsgruppens åpenhet om dagens utfordringer for landmakten og hvilke alternativer som vurderes, blir fremhevet. Det kan blant annet vises til stor interesse for og deltakelse på informasjonsmøtene på Elverum og Bardufoss siste måned. Det arrangeres også et åpent møte i Oslo 3. april. Det er planlagt avholdt møte med UKF 6. april for å informere om prosessen.

Representantene ber om at regjeringen offentliggjør forsvarssjefens landmaktutredning så snart denne er ferdig. Stortinget har tidligere enstemmig bedt regjeringen om å komme tilbake til Stortinget med resultater av utredningen og tilhørende forslag i Prop. 1 S (2017–2018). Utredningen som helhet er ferdig i oktober, og resultatet av utredningen vil bli lagt frem i forbindelse med budsjettet.

